

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 262. — ŠTEV. 262.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 8, 1926. — PONDELJEK, 8. NOVEMBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

OPRAVIČILA MUSSOLINIJA

Mussolini se je opravičil pri Franciji radi fašistovskih dejanj. — Obljubil je, da bo preprečil vse nadaljne izbruhe. — Nekateri svoje sovražnike hoče izgnati, po slavnem turškem in grškem uzorcu, na zapuščene otoke. — Višek vohunstva.

RIM, Italija, 7. novembra. — Vsprico naraščajočega vala francoskega ogorčenja nad fašistovskimi izgedi, se je Italija formalno opravičila pri Franciji ter obljubila, da bo storila vse, kar je v njeni moči, da prepreči ponovitev izgedov. Ta povsem nepričakovana, spravljiva akcija Mussolinijeve vlade je do gotove mere olajšala veliko napetost, ki je obstojala med obema narodoma.

Signor Grandi, podtajnik za zunanje zadeve, se je izrazil napram francoskemu poslaniku, M. Besnardu, da obžaluje italijanska vlada dogodke, sledeče napadu na ministrskega predsednika v Bologni. Opravičilo je pomenjalo odgovor na formalni protest, katerega je izročil M. Besnard Grandiju prejšnji večer v imenu francoske vlade.

RIM, Italija, 7. novembra. — Sovražniki fašistovskega režima, osumljeni resne opozicije, ne da bi izvršili kako nasilno dejanje proti vladi, bodo izpostavljeni prisilnemu bivanju na štirih samotnih otokih, na temelju novih dekretov, kojih namen je zavarovati Mussolinija pred nadaljnimi poskusi, da se ga zavrtno umori.

Ti otoki so Lipari in Ustica, med kalabriško in sicilijansko obaljo, v bližini ognjenika Stromboli; Tremiti v Jadranskem morju, v bližini apulske obale, in Pantelleria v Sredozemskem morju, med Tunisom in Sicilijo. Ti otoki so določeni, da služijo vse hvalevrednemu načrtu.

Vse ozemlje kraljevstva bo razdeljeno v policijske okraje, na sličen način kot je bila pred kratkim razdeljena Sicilija v uspešnem poskusu, da se zatire tajni organizaciji, Maffijo in "Črno roko". Osumljeni sovražniki režima bodo prisiljeni živeti od enega do petih let v določenem ozemlju. Težke kazni bodo sledile vsakemu poskusu nasprotnikov fašizma, da se izognejo tej določbi.

Izgon na otoke bo rezerviran za osebe, katere smatrajo za najbolj nevarne "javnemu miru". Posebni provincialni komiteji, katerim bodo načelovali prefekti, bodo uveljavljali v takih slučajih ukrepe. Nikak priziv ne bo mogoč proti njih ukrepom.

Eno najbolj važnih orodij novega vohunškega sistema bodo hišniki, za katere bodo uveljavljena stroga pravila glede zanesljivosti in "vernosti". Ker so hišni ključniki tukaj nepoznani, nastopajo hišniki kot stražniki, ki poznajo in vidijo vsakega, ki stopi v poslopje po gotovi uri. Obstaja načrt, da se napravi hišnike za nekake policijske agente.

Nadaljna odredba, ki bo hitro uveljavljena, bo izdaja identifikacijskih kart, katere bo treba obnoviti v kratkem času in ki se bodo tikale vsakega državljanca ali obiskovalca v deželi.

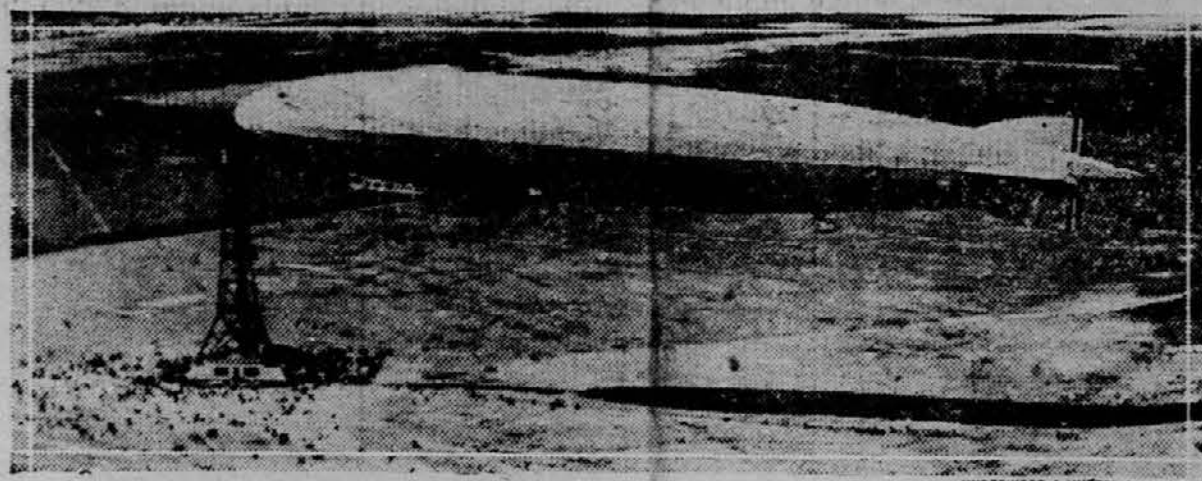
Pri otvorjenju "poslanske zbornice" bo imel Mussolini najbrž nagovor, v katerem bo skušal pojasniti razloge za drastične odredbe, ki so skoro istovetne s prekim sodom.

Obravnava proti prejšnjemu socijalističnemu poslancu Zaniboniju, ki je obdolžen poskušenege zavratnega umora ministrskega predsednika, določena na dan 30. novembra v Sienni, bo poverjena novemu vojnčasemu vojaškemu sodišču, kakor hitro bo ustvarjeno. Čeprav bo slučaj izročen vojaškemu sodišču, je malo verjetno, da bi bila izrečena smrtna obsodba. Isto velja baje glede slučaja Lucettija.

Fašistovsko časopisje je z velikanskim veseljem pozdravilo nove dekrete Mussolinija. Edini ugovor proti tem dekretom je, da so premili. Skupina veterani svetovne vojne, ki nosijo zlate "hrabrostne" svetinje, je naprosila Mussolinija, naj uveljavi strožje odredbe.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

PRISTAJALIŠČE VELIKEGA BALONA

V bližini Dearborna, Mich., je dal Ford zgraditi visok steber ob katerem bodo pristajali vodljivi baloni. Slika nam prikazuje mornarški vodljivi zrakoplov "Los Angeles".

Bivši kajzer se je zopet splašil.

Bivši nemški kajzer je imenoval Hindenburga tako verolomnim, kot so baje socijalisti, židje in katoliki.

BERLIN, Nemčija, 7. novembra. Bivši nemški kajzer Viljem je stavil sedaj predsednika nemške republike von Hindenburga v isto vrsto s socijalisti, židji, katoliki in mednarodnimi finančniki, kot "izdajalec" svoje domovine in seveda tudi kajzerja.

Ta zanimivi vpogled v duševni razvoj starega Viljema je nudila Nene Leipziger Zeitung v poročilu o nesrečnem kosilu, katero je imel Herr von Oldenburg-Januschau, intimni prijatelj prejšnjega kronprince in dvorjan pod cesarskim režimom, s svojim prejšnjim gospodarjem in mojstrom v Doornu.

Von Oldenburg-Januschau je postal tekom pogovora skrajno zgovoren ter je poudarjal patriotsko posvečenost "junaka iz Tannenberg", ki je prevzel dolžnosti predsedništva, kljub svoji napredovanosti.

Prejšnji kajzer, ki je očito pokazal nezadovoljstvo s temi nazori in izjavami, ni mogel se nadalje prenašati stvari. Vstal je ter vzkljnil:

— Vi vsi ste izdajalci!

Centralni Evropi manjka premoga.

Evropi preti tekom bližajoče se zime pomanjkanje premoga, ki znaša več kot 100,000,000 ton v primeri s prejšnjimi leti.

PARIZ, Francija, 7. novembra. Evropi, ki je stopila v svojo zimsko sezono, primanjkuje 100 milijonov ton premoga za neposredno uporabo, soglasno z ugotovitvijo M. de Periminovala, načelnika centralnega komiteja francoske premogovne industrije.

Težavni položaj ima seveda svoj glavni vzrok v stavki angleških premogarjev, ki je imela za posledico, da so izginile rezervne zaloge pri angleških rovi, dočim niso mogli francoski rovi nadomestiti difference, kljub hitremu in vse hvale vrednemu naporu, da se poveča proizvod. Lorenski rovi so povečali svojo produkcijo le od 41,000,000 do 52,000,000 ali več kot za dvajset odstotkov.

Iz vsega tega se bo v glavnem razvil položaj, ki bo prizadel francoskega konsumenta v prvi vrsti, — je izjavil Periminoval. Vlada je odredila vse potrebno, da zavaruje potrebne zaloge za železnice in druge javne naprave. Vseled tega bo zmanjšana množina premoga, ki bo na razpolago splošnemu ob-

Canadi preti velika stavka.

Canada je izpostavljena nevarnosti velike železniške stavke radi vprašanja mezd. — Sprevodniki in drugi uslužbenci bodo glasovali glede zavrnitve vladnega ukrepa proti povišanju, katero so zahtevali uslužbenci.

MONTREAL, Canada, 7. nov. Canadi preti železniška stavka, ker nameravajo zapustiti delo sprevodniki in ostali uslužbenci na vlakih. Sprejem ali zavrnjenje zadnje vladne odločbe proti povišanju plače bo odločilo pranje stavke. Dvesto zastopnikov, ki je odločalo glede te vladne odredbe, je sklenilo zavrniti jo.

Sklep mož v splošnem bo rešil vprašanje, če so pripravljeni zastavkati ali ne. S. N. Berry, podpredsednik reda železniških sprevodnikov, je izjavil, da je splošno razpoloženje mož proti sprejemu vladnih ponudb.

Vse priprave za glasovanje glede stavke so bile dovršene. Glasovanje bo trajalo več dni, predno bo mogoče objaviti izid. Če bo glasovanje mož soglašalo s priporočili, bodo možje zastavkali, razven če bi vlada posegla vmes ter prisilila železnice, da sprejmejo bolj spravljivo stališče.

Obe zapleteni uniji sta bratovščina železničarjev in red železniških sprevodnikov, ki predstavljata dve najbolj mogočni uniji skupine, ki je znana kot "Big Four". Berry je rekel, da bo zastavkalo, kakih 15,000 mož v slučaj, da bo glasovanje izpadlo v soglasju s priporočili.

Pilsudski sledi Mussoliniju.

VARŠAVA, Poljska, 7. nov. — Danes bo uveljavljena postava, ki prepoveduje časopisom kritizirati delovanje ministrov in sodnikov. List, ki se bo proti temu pregrešil, bo kaznovan z občutno globo.

činstvu. Privatni konsumenti bodo prisiljeni nabaviti si premog iz drugih virov, predvsem ameriških, a bodo morali plačevati za to v ameriških dolarjih.

Da prepreči špekulacijo in povišanje cen, ki bo posledica tega stanja, stvari, razmišlja sedaj vlada o številnih odredbah glede racijoniranja zalog, približno v istem smislu kot tekom vojnega časa.

Tukajšnji ameriški trgovski krogi so prepričani, da se ni ameriška premogovna industrija v polni meri poslužila prednosti angleške premogarske stavke ter iz tega izvirajočega pomanjkanja premoga v Franciji. Opozarja pa se na dejstvo, da imajo ameriški premogovniki vse trge, katere potrebujejo, posebno odkar so pričeli pošiljati neobičajno velike množine premoga v Anglijo.

Presenetljivi uspehi sovjetske države.

Ruski sovjeti trdijo, da je dosegla produkcija svoje predvojno stališče. — Ruski urad v Washingtonu trdi, da je mesečna produkcija enaka produkciji iz leta 1913.

WASHINGTON, D. C., 7. nov. Ruski informacijski urad, katerega je ustanovila ruska sovjetska vlada v Washingtonu, je izdal ugotovilo, v katerem pravi, da je dosegla sovjetska unija ob desetletnici svojega obstanka produktivnost, kot je obstajala v časih pred svetovno vojno.

Ugotovilo ima očitno namen pokazati, da poslušajo sovjeti kot trgovska naprava in da postajajo polagoma ekonomsko stalni. Soglasno s številkami, ki so bile objavljene včeraj, se obljublja za tekoče leto eksportno trgovino z Združenimi državami za 80 milijonov dolarjev, v primeri s 43 milijoni dolarjev leta 1913, pred pričetkom svetovne vojne.

V ugotovitvi sovjetskega urada se glasi med drugim: — Sovjetska unija je stopila v svoje deseto leto izra revolucije z mesečnimi številkami industrijalne produkcije, ki se bližajo onim leta 1913 ter predstavljajo stalno naraščanje od meseca do meseca. Pred petimi leti je znašal mesečni proizvod manj kot petnajst odstotkov proizvoda leta 1913. Okrevanje je bilo prav posebno hitro tekom zadnjih dveh let, z izjemo preteklega zime, vsled finančne krize, ki je nastopila. S koncem sovjetskega fiskalnega leta dne 30. septembra je znašala vrednost industrijalne produkcije 41 odstotkov več kot tekom fiskalnega leta 1924—1925. Državna industrija je nudila čisti dobiček v znesku \$231,000,000.

Poročila, ki so prišla z dežele glede letine, kažejo, da se je proizvedlo več kot 250,000,000 bušjev več pšenice kot v preteklem fiskalnem letu. To se približuje nekako proizvodu leta 1913 v sedanjem ozemlju sovjetske Rusije. Tehnični pridelki, vključujoči bombaž, sladkorno peso, olje, semena in krompir, znašajo več kot pred vojno, z izjemo sladkorne pese in bombaža. Dolgotrajna suša je povzročila zmanjšanje teh proizvodov.

ADVERTISE in GLAS NARODA cev.

POLOŽAJ V ANGLEŠKI PREMOGARSKI STAVKI

Delodajalci so čuli najnovejše mirovne pogoje angleških premogarjev. — Pct za uravnavo je bila otvorjenja. — Delodajalci so sklenili obnoviti konference, potem ko so dobili gotove koncesije.

LONDON, Anglija, 7. novembra. — Obnovljenje pogajanj za uravnavo premogarske stavke je stopilo včeraj v kritični štadij, ko je predložila vlada nove koncesije premogarjev. Čeprav se ni doseglo ničesar definitivnega, je vendar ostala odprta pot za skorajšnji mir, ker bodo pogajanja obnovljena v ponedeljek.

Z ozirom na ponudbo premogarjev, da obnove delo na temelju okrajnih dogovorov, a s splošnimi narodnimi principi, sta možni sedaj dve akciji. Lastniki, ki so dosegli svoj glavni cilj, da skričijo namreč plače ter uveljavijo okrajne dogovore, bodo mogoče pripravljeni uveljaviti narodne principe z zastopniki premogarjev. Glasi se, da so postavili zastopniki premogarjev svoje predloge in da hočejo tudi lastniki premogovnikov uveljaviti svoje predloge glede narodnega dogovora, kar znači vsekakor, da so pripravljeni pogajati se za resničen mir.

Na drugi strani pa je tudi mogoče da bodo lastniki zavrnili slehrno priznanje narodnega principa, v katerem slučaju bo najbrž vlada posegla vmes z zakonodajo, ki bi določala arbitracijski tribunal.

Pri včerajšnjih pogajanjih je nastopila vlada kot posredovalka ter je zaslila obe strani posebej, ker se nočejo lastniki premogovnikov sestati s premogarji.

BERLIN, Nemčija, 7. novembra. — Ena važnih posledic zaključenja angleške premogarske stavke, ki bo postalo dejstvo najbrž prihodnji teden, bo angleško-nemški premogarski dogovor, sličen v gotovem oziru kontinentalnemu jeklarskemu dogovoru, ki je bil sklenjen pred kratkim v Bruselju.

V tukajšnjih industrijalnih krogih se domneva, da bo angleško-nemški kartel predmet razprav na bodočem sestanku nemških in angleških industrijskih federacij v Londonu.

Kljub začasni prosperiteti premogarske industrije v tej deželi pozdravljajo nemški lastniki premogovnikov z veseljem napoved Sir Alfred Monda, vodilnega angleškega industrijalca, da bo postal angleško-nemški dogovor v pričetku naslednjega leta završeno dejstvo.

Glasi se, da se ne bo tical dogovor le premoga, temveč tudi različnih stranskih proizvodov.

lejev več pšenice kot v preteklem fiskalnem letu. To se približuje nekako proizvodu leta 1913 v sedanjem ozemlju sovjetske Rusije. Tehnični pridelki, vključujoči bombaž, sladkorno peso, olje, semena in krompir, znašajo več kot pred vojno, z izjemo sladkorne pese in bombaža. Dolgotrajna suša je povzročila zmanjšanje teh proizvodov.

Kantonske čete zasedle važne postojanke.

SANGHAI, Kitajska, 7. nov. Čete kantonske vlade so v četrtek zasedle Kiunkang. V ozemlju, kjer imajo tuje države razne koncesije, se je izkalo dosti angleških, japonskih in ameriških mornariških vojakov.

Kiunkang ima 62,000 prebivalcev.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali tirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno potrebo.

Dinarji		Lire	
Din.	500	\$ 9.45	Lir 100 \$ 4.95
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir 200 \$ 9.60
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir 300 \$14.10
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir 500 \$23.00
Din.	10,000	\$183.00	Lir 1000 \$45.00

Za pošiljatelj, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem planu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Priloga k temu izplačilu ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25. ali manj znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$50. po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po posebnem dogovoru.

